

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για το νομοσχέδιο «Ο περί του Δικαιώματος των Πολιτών της Ένωσης και Ορισμένων Πολιτών του Ηνωμένου Βασιλείου και των Μελών των Οικογενειών τους να Κυκλοφορούν και να Διαμένουν Ελεύθερα στη Δημοκρατία (Τροποποιητικός) Νόμος του 2020»**

**Παρόντες:**

Ελένη Μαύρου, πρόεδρος

Γιώργος Κάρουλλας

Γιώργος Τ. Γεωργίου

Ξένια Κωνσταντίνου

Ευανθία Σάββα

Πανίκος Λεωνίδου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 30 Νοεμβρίου και στις 7 Δεκεμβρίου 2020. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, του Υπουργείου Εξωτερικών, του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας.

Σημειώνεται ότι η επιτροπή μελέτησε το εν λόγω νομοσχέδιο κατά προτεραιότητα σύμφωνα με τις πρόνοιες του Κανονισμού 40Α του Κανονισμού της Βουλής των Αντιπροσώπων λόγω της σημασίας και των σκοπών της προτεινόμενης νομοθετικής ρύθμισης, καθώς και λόγω έλλειψης χρόνου προς ολοκλήρωση της προβλεπόμενης διαδικασίας συζήτησης σύμφωνα με τα προαπαιτούμενα στον Κανονισμό της Βουλής των Αντιπροσώπων ενόψει της διακοπής των εργασιών της Βουλής για την περίοδο των Χριστουγέννων.

Σημειώνεται επίσης ότι στο στάδιο της συζήτησης παρευρέθηκαν και τα μέλη της επιτροπής κ. Παύλος Μυλωνάς και Μαρίνος Μουσιούττας, καθώς και ο βουλευτής κ. Κωστής Ευσταθίου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί του Δικαιώματος των Πολιτών της Ένωσης και των Μελών των Οικογενειών τους να Κυκλοφορούν και να

Διαμένουν Ελεύθερα στη Δημοκρατία Νόμου, ώστε να εισαχθούν ρυθμίσεις αναφορικά με την εφαρμογή της παραγράφου 4 του άρθρου 18 της συμφωνίας για την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας από την Ευρωπαϊκή Ένωση και την Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας. Απώτερος στόχος των προτεινόμενων ρυθμίσεων είναι η διασφάλιση των δικαιωμάτων ελεύθερης κυκλοφορίας και διαμονής στη Δημοκρατία ορισμένων υπηκόων του Ηνωμένου Βασιλείου και των μελών των οικογενειών τους οι οποίοι διέμεναν ή θα επιλέξουν να ασκήσουν το δικαίωμα διαμονής τους στη Δημοκρατία πριν από το τέλος της μεταβατικής περιόδου που προβλέπεται στην εν λόγω συμφωνία. Περαιτέρω, σκοπείται η θεσμοθέτηση της διαδικασίας εξασφάλισης εγγράφων διαμονής από τα εν λόγω πρόσωπα, καθώς και της ακολουθητέας διαδικασίας για τη χορήγηση αυτών.

Ειδικότερα, με τις πρόνοιες του νομοσχεδίου προβλέπονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Οι όροι και οι διατυπώσεις που θα διέπουν την άσκηση του δικαιώματος εισόδου και εξόδου, του δικαιώματος διαμονής και του δικαιώματος μόνιμης διαμονής ορισμένων υπηκόων του Ηνωμένου Βασιλείου και των μελών των οικογενειών τους.
2. Η διαδικασία έκδοσης και χορήγησης στους δικαιούχους διαμονής και μόνιμης διαμονής των πιο πάνω αναφερόμενων εγγράφων διαμονής.
3. Η επιβολή περιορισμών στην άσκηση του δικαιώματος διαμονής, οι διαδικαστικές εγγυήσεις στις οποίες θα υπόκειται κάθε απόφαση περιοριστική του δικαιώματος διαμονής και η θεσμοθέτηση δικαιώματος άσκησης προσφυγής.
4. Η διασφάλιση της ίσης μεταχείρισης σε συγκεκριμένους τομείς μεταξύ ορισμένων υπηκόων του Ηνωμένου Βασιλείου και των μελών των οικογενειών τους με τους πολίτες της Δημοκρατίας.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από τους κυβερνητικούς αρμοδίους, οι προτεινόμενες με το νομοσχέδιο ρυθμίσεις κρίθηκαν αναγκαίες στο πλαίσιο της διακριτικής ευχέρειας που παρέχεται στα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης να εφαρμόσουν την πρόνοια της υπό αναφορά συμφωνίας η οποία προβλέπει αφενός ότι για τα εν λόγω πρόσωπα δύναται να τυγχάνουν εφαρμογής αντίστοιχες διατάξεις με αυτές που ισχύουν σήμερα για τους πολίτες της Ένωσης και αφετέρου ότι έγγραφο το οποίο να αποδεικνύει το καθεστώς διαμονής τους βάσει της υπό αναφοράς συμφωνίας θα χορηγείται για τα πρόσωπα αυτά σε εθελοντική βάση.

Όπως επισημαίνεται στα εν λόγω στοιχεία, κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου, η οποία λήγει την 31<sup>η</sup> Δεκεμβρίου 2020, θα τυγχάνει εφαρμογής το ενωσιακό κεκτημένο στους υπηκόους του Ηνωμένου Βασιλείου και στα μέλη των οικογενειών τους που διέμεναν ή θα επιλέξουν να ασκήσουν το δικαίωμα διαμονής τους στη Δημοκρατία πριν από την εν λόγω ημερομηνία. Ως εκ τούτου, όσον αφορά τα εν λόγω πρόσωπα, θα ισχύουν τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις που απορρέουν από την Οδηγία 2004/38/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 29<sup>ης</sup> Απριλίου 2004 σχετικά με το δικαίωμα των πολιτών της Ένωσης και των μελών των οικογενειών τους να κυκλοφορούν και να διαμένουν ελεύθερα στην επικράτεια των κρατών μελών και θα τυγχάνει εφαρμογής η ίδια διαδικασία υποβολής αιτήσεων που εφαρμόζεται για τους πολίτες της Ένωσης. Μετά το πέρας της εν λόγω μεταβατικής περιόδου τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα θα αιτούνται την έκδοση εγγράφων διαμονής σύμφωνα με τη νέα διαδικασία υποβολής αιτήσεων στη βάση της υπό αναφορά συμφωνίας, η οποία θα εφαρμοστεί από την 1<sup>η</sup> Ιανουαρίου 2021.

Σημειώνεται ότι τα δικαιώματα διαμονής των υπηκόων του Ηνωμένου Βασιλείου και των μελών των οικογενειών τους, οι οποίοι αντλούν δικαιώματα βάσει της υπό αναφορά συμφωνίας, διασφαλίζονται και μετά το τέλος της μεταβατικής περιόδου.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εξωτερικών και του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων συμφώνησαν με τις πρόνοιες του νομοσχεδίου, επισημαίνοντας την ανάγκη διασφάλισης της άσκησης του δικαιώματος διαμονής και απασχόλησης των ενδιαφερόμενων υπηκόων του Ηνωμένου Βασιλείου στη Δημοκρατία.

Στο στάδιο της κατ' άρθρον συζήτησης του νομοσχεδίου από την επιτροπή αντικείμενο ιδιαίτερης συζήτησης αποτέλεσε κατά πόσο η νομοτεχνική απόδοση του προτεινόμενου νόμου, όπως αυτός κατατέθηκε στη Βουλή, είναι η ενδεδειγμένη, δεδομένου ότι προκαλείται σύγχυση στο προκαταρκτικό στάδιο ανάγνωσης και επεξεργασίας αυτού, καθώς και επειδή ενδέχεται να προκύψουν τεχνικά και ερμηνευτικά προβλήματα κατά την ενσωμάτωσή του στην υπό τροποποίηση βασική νομοθεσία, αφότου τεθεί σε ισχύ με την έκδοση σχετικής απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου, λόγω του ότι προτείνεται η ενσωμάτωση προνοιών που αναφέρονται σε δικαιούχους βάσει της υπό αναφορά συμφωνίας σε υφιστάμενες διατάξεις, που καθορίζουν αναλυτικά τις ρυθμίσεις που ισχύουν για τους πολίτες της Ένωσης. Συναφώς, εξέφρασε προβληματισμό για την ανάγκη αναθεώρησης του προτεινόμενου νόμου, ώστε οι πρόνοιες αυτού να αποτελούν ξεχωριστό μέρος της υπό τροποποίηση βασικής νομοθεσίας.

Πέραν των πιο πάνω, στο πλαίσιο της εξέτασης των προνοιών του νομοσχεδίου αποτέλεσε επίσης αντικείμενο συζήτησης η δυνατότητα εισαγωγής στον προτεινόμενο νόμο των απαιτούμενων ρυθμίσεων, έτσι που να διασφαλίζεται ότι δε θα εκδίδονται δυνάμει αυτού έγγραφα διαμονής σε πρόσωπα τα οποία διαμένουν στις μη ελεγχόμενες από την κυβέρνηση της Δημοκρατίας περιοχές.

Η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας δήλωσε μεταξύ άλλων στην επιτροπή ότι, παρ' όλο που το νομοσχέδιο έτυχε της δέουσας νομοτεχνικής

επεξεργασίας, διαφαίνεται ότι κρίνεται σκόπιμο όπως οι προτεινόμενες ρυθμίσεις ενταχθούν σε ξεχωριστό μέρος του βασικού νόμου, του οποίου ο τίτλος θα τροποποιηθεί, ώστε να αναφέρεται και σε ορισμένους υπηκόους του Ηνωμένου Βασιλείου.

Με βάση τα πιο πάνω, η επιτροπή έκρινε ότι απαιτείται νομοτεχνική διόρθωση του προτεινόμενου νόμου από τις υπηρεσίες της Βουλής σύμφωνα με τις πάγια αποδεκτές αρχές νομοτεχνικής σύνταξης, ώστε να αποφευχθούν αχρείαστες παρερμηνείες και ασάφειες, αλλά και να διασφαλίζεται η απαιτούμενη ασφάλεια δικαίου. Επιπροσθέτως, αποφάσισε την εισαγωγή πρόνοιας στο κείμενο του νομοσχεδίου, ώστε να μη χορηγούνται έγγραφα διαμονής σε πρόσωπα τα οποία διαμένουν στις μη ελεγχόμενες από την κυβέρνηση της Δημοκρατίας περιοχές.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, λαμβάνοντας υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, όπως αυτό έχει αναθεωρηθεί σύμφωνα με τις πιο πάνω αποφάσεις της, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί του Δικαιώματος των Πολιτών της Ένωσης και Ορισμένων Υπηκόων του Ηνωμένου Βασιλείου και των Μελών των Οικογενειών τους να Κυκλοφορούν και να Διαμένουν Ελεύθερα στη Δημοκρατία (Τροποποιητικός) Νόμος του 2020».

8 Δεκεμβρίου 2020

Αρ. Φακ.: 23.01.061.189-2020

ΔΠ/ΝΧ